

Mit tegyünk?

Azt mondani, hogy cselekedni kell, sokkal könnyebb, mint azt meghatározni, hogy kinek, mikor és mit kell tennie. Ezért az üres szövegeket elkerülendő, a következő konkrét akciók ajánlhatók az érdekeltek figyelmébe.

a) Az információs vezetés részéről

az információs szakemberek képességeinek felmérése és alternatív funkciók igényelte szaktudással való összevetése;

az új feladatok ellátásához szükséges továbbképzés szervezése;

tanulmányok annak megállapítására, hogy a felhasználók hogyan reagálnak a modern rendszerekre;

az intézmény szervezeti változásainak tanulmányozása a könyvtárak, az adminisztráció, a tervezés, a telekommunikáció stb. helyzetének szempontjából.

b) A szakmai szervezetek (könyvtáros egyesületek, IIS stb.) részéről

a mikroprocesszorok elterjedését kísérő következmények tanulmányozása;

ajánlások az országos információs politikára a munkatörzsből, foglalkoztatás, átképzés tekintetében;

a kísérleti és fejlesztési projektek nyilvántartása és ennek alapján kurrens információs szolgáltatások nyújtása;

az információs-könyvtári munkatársak pályaképeinek nyomon követése.

Befejezésül álljon itt egy idézet DON STEWART és DON WINTER előadásából, amely az IIS 1979-es konferenciáján hangzott el és amely szerint 2000-ben „... olyan világban fogunk élni, ahol minden információ-előállító és minden felhasználó saját, információelőállításra és felhasználásra egyaránt alkalmas számítógéppel fog rendelkezni, s ez kommunikációs kapcsolatban áll egy vagy több információközvetítésre, -tárolásra és -keresésre szolgáló hálózattal. Az információk lekövetésének közötti földrajzi távolság teljesen elveszti jelentőségét...”

/LEWIS, D. A.: *Today's challenge – tomorrow's choice: change or be changed or The Doomsday Scenario Mk 2.* = *Journal of Information Science*, 2. köt. 2. sz. 1980. p. 59–74./

(Novák István)

A hagyományos könyvtárak befolyásának csökkenése várható

Az R. R. Bowker Memorial ezévi előadója, *De Gennaro*, a Pennsylvanai Egyetem könyvtárainak igazgatója, New York City-ben a könyvtárosokból és kiadói dolgozókból álló hallgatóság előtt *A tudományos könyvtárak belépése az információs korszakba* címmel tartott előadást.

Megosztottságot és ellentmondásokat jósolt, valamint azt, hogy a hagyományos könyvtárak befolyása csökkenni fog. Megítélése szerint rövidesen lehetővé válik a különböző könyvtári szolgáltatások – így a könyvtárközi kölcsönzés, az on-line bibliográfiai keresés és rendelés, esetleg az on-line elektronikus szállítás – reális áron való igénybevétele.

Az új on-line kereső szolgálatok, valamint az automatizált könyvtárközi kölcsönzés rendszere (OCLC) olyanira megnöveli a könyvtárközi kölcsönzési forgalmat, hogy jelenlegi formái szinte eltűnnek. De a 80-as években a könyvtárosok a könyvtárközi kölcsönzésért méltányos árat fognak kérni. A kölcsönző ezért mérlegelni fogja, hogy kölcsönözze-e ki, vagy pedig vegye-e meg a könyvet. Ezzel végül is a szerzők és a kiadók járnak jól.

Az Egyesült Államoknak, melyre most a szétszórtság jellemző, egyetlen monolitikus nemzeti könyvtári hálózatra van szüksége. Az igények különbözősége és komplexitása azonban hamarosan meg fogja haladni a OCLC könyvtárközi kölcsönző szolgálat kereteit és pénzügyi lehetőségeit is.

A *Tudományos Könyvtárak Tömörüléséről* (Research Libraries Group, RLG) szólva, amelynek tagja a Pennsylvanai Egyetem is, *De Gennaro* megjegyezte, hogy megfelelő közvetítőket keres majd az OCLC-hez és más hálózatokhoz. A könyv- és folyóirat kiadásának és az információs iparnak nem kell félnie a források kooperatív megosztásának rendszerétől. A könyvtárosok valószínűleg még nem ébredtek annak tudatára, hogy „milyen mértékben változtatta meg a fejlett technika és a növekvő kereslet az információnak azt a világát, amelyet valamikor uraltak” – jegyezte meg *De Gennaro*, majd ismételt hangsúlyozta, hogy a hagyományos könyvtárak szerepe az „információ világának” növekedésével párhuzamosan csökkenni fog, de a szubvencionált könyvtárak és információs szolgáltatások továbbra is szerves részei maradnak az információs rendszereknek.

/*De Gennaro predicts the diminishing influence of traditional libraries.* = *Advanced Technology Libraries*, 8. köt. 12. sz. 1979. p. 8, 10./

(Sz. L.)